

23. KOORDINAČNÍ SCHŮZKA TNK 136 – PRAHA, 27. LISTOPADU 2008

Přítomni: pp. Bárta, Barták, Bureš, Dian, Frič, Novobilský, Pliška, Plíhal, Příbyl O., Příbyl P., Rehnová, Řehák, Stárek, Štefan, Večerka, Věžník.

Omluveni: pp. Gelová, Krumphanzl, Nejezchlebová, Svítek, Tichý T., Urban.

Záznám z jednání

I. Aktuální činnost gestorů a TNK 136

1. Zahájení zasedání TNK 136 a kontrola záznamu z minulého jednání

Předseda komise Prof. Ing. P. Příbyl, CSc. zahájil pravidelné čtvrtletní zasedání TNK 136, které se uskutečnilo na ČNI. V úvodu provedl kontrolu závěrů z minulého zasedání. Kontrola záznamu potvrdila, že kromě pokračujících a průběžných úkolů byly závěry z minulého zasedání splněny.

2. Informace ze zasedání ISO/TC 204

Prof. Příbyl především seznámil přítomné s průběhem zasedání ISO TC 204 v Ottawa a okomentoval jednotlivé prezentace činnosti pracovních skupin, jejich výsledků a plánů do budoucna. Bohužel tajemník komise p. Messa končí a bude nahrazen novým tajemníkem.

Jako zajímavou (a související s projektem STANDARD) označil práci ISO/TC 204 WG 3 na ontologii dat navigace (nová položka ISO 19150), která má cíl uspořádat nepřeberné množství navigačních dat pomocí UML modelu. Dále podotknul, že ISO/TC 204 WG 9 vyvíjí novou položku popisující metodu ohodnocování kvality dopravy na křižovatkách. Největší pozornost však nepochybně patří CEN/TC 278/WG 1, kde vzniklo 12 nových pracovních položek. Z důvodu plánu zavést hybridní systém elektronického mýtného v ČR do dvou let se tyto normy stávají velmi důležitými a je nutno je sledovat. Prof. Příbyl tak apeloval na aktivní účast gestora na jednáních CEN/TC 278/WG 1.

Všechny prezentace budou gestorům poskytnuty nebo zavěšeny na web komise.

ZÁVĚR 1:

**Prof. Svítek, gestor WG 1, se zúčastní příštího zasedání CEN/TC 278/WG 1.
Gestoři si prostudují relevantní prezentace činnosti pracovních skupin, které SILMOS pověsí na web.**

V souvislosti s plánem zavedení hybridního systému elektronického mýtného prof. Příbyl navrhnul přizvat ke spolupráci v TNK další dva subjekty jako nové členy: společnosti PRINCIP a O2.

ZÁVĚR 2:

Prof. Příbyl nabídne členství společností PRINCIP a O2.

3. Prezentace důležitých číslovaných dokumentů CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl informoval o nových dokumentech komise CEN/TC 278. Upozornil především na výraznou aktivitu v oblasti elektronického vybírání poplatků, vznik dalších projektových týmů podporovaných EK, které mají za úkol zpracovat nové pracovní položky a konstatoval, že do těchto nových týmů by se mohli dostat i zástupci ČR. Tento rychlý vývoj je nutné bedlivě sledovat.

ZÁVĚR 3:

Prof. Svítek zajistí jmenování zástupce WG 1, člena NAT, doc. Zelinky do pracovní skupiny pro satelitní mýto, kde bude stálým členem. Úkol trvá.

4. Termíny připomínkování dokumentů CEN a ISO

K bodu 3 pozvánky Ing. Pliška shmul všechny dokumenty, které byly nebo aktuálně jsou předmětem připomínkování, a upozornil na blížící se termíny zaslání připomínek.

Tajemník komise, Ing. Dian, upozornil, že stanoviska k připomínkovaným dokumentům chodí v pořádku jen od některých gestorů, konkrétně od Ing. Plíhala, Ing. Řeháka, Ing. Stárka, Ing. O. Příbyla a Prof. Příbyla.

Od ostatních gestorů nechodí vyjádření vůbec, nebo nahodile. Je nutné toto napravit, neboť je tato činnost honorována z prostředků projektu MD ČR. Proto je nutné, aby gestoři o provedení hlasování nyní nově informovali i sekretariát komise pro zpětnou kontrolu.

Ing. Dian dále upozornil, že ČNI sleduje pracovní položky až od stádia komise (ST 40, CD). Ke stádiím vývoje norem nižšího řádu (NP, PWI, AWI, WD) sledovaných na úrovni WG se gestor vyjadřuje „pouze“ sekretariátu ISO (u norem výhradně CEN totiž nejsou k dispozici nižší stádia, než je stádium komise, proto je vyjádření veskrze vždy na ČNI). Vyjádření k normám v systematické revizi (označení SR) je také nutné zaslat Ing. Dianovi.

Mgr. Bárta dále poprosil Ing. Diana, aby došlo k obnovení přístupu do databáze ČNI. Uvedl, že gestoři se na hesla často ptají, neboť svá zapomněli či ztratili, a bylo by vhodné aktualizovat všechny údaje a znovu všem zaslat heslo a přihlašovací jméno.

ZÁVĚR 4:	Připomínkování dokumentů a hlasování ke schvalovaným normám jsou nadále klíčovou povinností gestorů. Každý gestor zašle každé své stanovisko k připomínkovanému dokumentu na SILMOS. Pokud se jedná o návrh normy DO stádia komise (NP, PWI, AWI, WD), tak zároveň zašle stanovisko v angličtině na sekretariát ISO (pan Tyler Messa), a pokud se jedná o návrh normy OD stádia komise (ST 40, CD, DIS, FDIS, SR), pak zašle stanovisko Ing. Dianovi.
-----------------	--

ZÁVĚR 5:	Ing. Dian rozešle všem gestorům jejich přihlašovací jméno a heslo do databáze ÚNMZ.
-----------------	--

5. Shrnutí řešení projektu v roce 2008 z pohledu sekretariátu komise

Mgr. Bárta představil obsah své výroční zprávy sekretariátu komise TNK 136. Upozornil na mimořádnou kvantitu prací v roce 2008, kdy vznikla celá čtvrtina nových číslovaných dokumentů komise, počet sledovaných prac. položek se zvýšil o 35 na současných 232, 80 položek bylo předmětem připomínkování. V porovnání s rokem 2006 tak došlo ke 100 % nárůstu s projektem spojených prací.

Dále uvedl, že v roce 2008 byl vytvořen a schválen systém třídících znaků pro všech 232 pracovních položek.

Gestoři na základě výzvy sekretariátu aktualizovali Národní plán komise, tedy znovu zařadili nové i stávající pracovní položky komisí CEN/TC 278 a ISO/TC 204 podle důležitosti jejich zavedení do soustavy ČSN. 28 položek se požaduje převzít překladem, dalších 28 pracovních přeložit a 103 zavést převzetím originálu nebo vyhlášením k přímému používání. Gestoři rozhodli u 35 položek pro jejich nezavedení a 38 položek nebylo, z důvodu příliš raného stádia, možno zařadit. Národní plán byl poté jednomyslně schválen.

ZÁVĚR 6:	Národní plán TNK 136 (dok. Č. TNK 136/300-08) byl aktualizován a schválen jako podklad pro zavádění normativních dokumentů z oblasti dopravní telematiky do soustavy ČSN. 100% nárůst prací oproti roku 2006 si žádá adekvátní reakce – minimálně personální posílení členské základny komise.
-----------------	---

Mgr. Bárta dále konstatoval, že vzhledem k enormnímu počtu sledovaných položek je vlastní sledování stále náročnější a stěžuje orientaci jednotlivým gestorům, kteří se zabývají jen určitou oblastí. Pro možnost se do budoucna správně orientovat i v jiných oblastech DT budou i pro samotné gestory sloužit výstupy projektu STANDARD, tedy extrakty norem a tato aktivita je opravdu vhodně načasována.

V rámci tohoto bodu jednání dále okomentoval i výsledky Národního plánu A v roce 2008. Uvedl, že bylo odevzdáno všech pět konečných návrhů norem, které byly plánovány (o celkovém objemu 210 stran). Vzhledem k výše zmiňovaným vysokým nárokům sekretariát komise plánuje na základě požadavků gestorů zavést v roce 2009 3 normy překladem – jedná se o položky z oboru pokrádežových systémů (CEN TS 15213-5) a architektury ITS (ISO TR 25104 a ISO DIS 25106, která je prozatím v návrhu). Další možné plánování odvisí od nových pravidel Plánu TN 2009.

ZÁVĚR 7:	Na základě Národního plánu TNK 136 budou připraveny k zařazení do plánu TN na převzetí norem překladem tři položky. Po vyjasnění nových podmínek Plánu TN 2009 mohou být zaplánovány i další. Očekávaný počet norem k převzetí překladem vyžaduje aktivní zapojení gestorů (členů NAT) jako zpracovatelů norem (ve spolupráci se SILMOS).
-----------------	--

6. Aktuální informace o Plánu TN na rok 2009 (původně tzv. Plánu 04)

Ing. Dian informoval přítomné o novém Plánu TN 2009. S přechodem ČNI na ÚNMZ (dále jen NNO – Národní Normalizační Orgán) se mění pravidla pro přejímání evropských a mezinárodních norem do soustavy ČSN. Novým přístupem je sledování norem již od doby jejich vzniku (*to v rámci TNK 136 je realizováno již od jejího založení v roce 2003, pozn. sekr.*).

Normalizační úkol tudíž sestává ze 6 etap (3 etap mezinárodní spolupráce, tj. do schválení normy v CEN a ISO a 3 etap převzetí do ČSN, tj. dosavadní praxe normalizačního úkolu). Sledování a zpracování norem je ohodnoceno minimální sazbou 770 Kč a maximální sazbou 1 500Kč za normostranu a každé ze 6 etap je přisouzen koeficient zohledňující pracnost dané činnosti (např. koeficient překladu je 0,4 x příslušná sazba, ostatní činnosti (např. veřejné projednání mají koeficient 0,1). Maximální koeficient činí 1,3 x sazba za normostranu za předpokladu, že je norma sledována již od zpracování návrhu (*tomuto požadavku vyhovují všechny normy z oboru dopravní telematiky, ale lze jej uplatnit podle aktuálního stádia rozpracovanosti dané normy, pozn. sekr.*).

Podle tohoto nového Plánu TN je zpracovatel povinen stanovit důležitost (kategorii) dané normy s ohledem na její způsob zavedení do soustavy ČSN. Těmito kategoriemi jsou: A – nutná aktivní účast, B – sledování s možností aktivního zapojení v případě potřeby, C – Účast na projektu není nutná. (*Volby provedené v rámci národního plánu TNK 136 tak lze snadno transformovat do podoby NNO takto: Volba A a B národního plánu se rovná volbě A Plánu TN, volba C nár. plánu volbě B Plánu TN a volba D nár. plánu volbě C Plánu TN, pozn. sekr.*).

SILMOS předloží takto zpracované podklady podle Plánu TN ÚSÚ (Ing. Urbanovi, MD ČR), aby ÚSÚ oficiálně schválil dokument souhrnně se vyjadřující ke všem sledovaným normám z oblasti dopravní telematiky najednou.

Ing. Dian dále upozornil na uveřejnění některých tabelárních formulářů k zařazení norem v diskusní databázi TNK 136 a vyzval SILMOS, aby se k nim vyjádřil.

ZÁVĚR 8:

SILMOS připraví podklady podle národního plánu TNK 136 pro ÚSÚ, který po schválení předloží tento dokument jako oficiální vyjádření směrem k NNO ohledně zařazení všech normativních dokumentů sledovaných TNK 136 podle nového Plánu TN.

SILMOS podle nového Plánu TN vystaví plánovací listy na komisí schválené budoucí normalizační úkoly.

7. Finanční plán projektu na rok 2008

Ing. Večerka seznámil přítomné s výsledky roku 2008 a příslušným finančním ohodnocením. Spojil tento komentář i s finančním ohodnocením projektu STANDARD, kde bylo dohodnuto, že odměny zpracovatelů jednotlivých extraktů budou poukázány přímo danému pracovníkovi. Příspěvky za gestorskou činnost v rámci stávajícího projektu mezinárodní spolupráce budou řešeny jako obvykle přes firmu, podle smlouvy.

ZÁVĚR 9:

TNK 136 schválila plnění finančního plánu projektu mezinárodní spolupráce s CEN/TC 278 a ISO/TC 204 na rok 2008 podle dokumentu TNK 136/399-1,-2,-3 ve výroční zprávě. SILMOS zajistí vyhodnocení dodatku ke smlouvě o dílo a dohod o provedení práce.

Finanční plán příspěvků gestora na rok 2009 bude projednán na příštím jarním zasedání TNK 136 se zohledněním plánovaných aktivit jednotlivých WG.

8. Tři minuty pro každého – prezentace příslušné zprávy gestora za rok 2008

Každý z přítomných gestorů okomentoval aktuální dění ve svěřeném WG. Největší diskuze proběhla o situaci ve WG 3, kde si Ing. Barták postěžoval na „záměrné“ blokování práce ze strany jednoho člena WG (Švýcarsko), což práci významně prodlužuje; Ing. Bartákovi nabídnul Prof. Příbyl pomoc řešit problémy na úrovni TC. Ing. Štefan shrnul účel jednotlivých souborů norem ve WG 4 a poukázal na problém malé použitelnosti norem pro GSM operátory (14821). Ing. O. Příbyl ve stručnosti konstatoval, že jeho skupina je spící a Ing. Píhal znovu poukázal na novou práci ohledně ontologie navigačních dat pomocí UML modelu a dále poukázal na možnosti zvýšení povědomí o vozidlových systémech v ČR. Ing. Novobilský popsal situaci u vývoje DATEX II, kdy se práce odehrávají spíše na příliš teoretické úrovni, než by mohly být uchopeny současnou praxí, navíc je DATEX vhodným nástrojem pro metropolitní oblasti sdružující více měst, které se v ČR nevyskytují, a proto ani tyto normy nedoporučuje u nás propagovat či zavádět. PhDr. Rehnová pak sdělila, že získávání informací z WG je velmi obtížné, neboť její WG nespadá přímo do ISO/TC 204, ale je součástí ISO/TC 22 Silniční vozidla a na

stránky SAE ztratila přístup. Dále oznámila, že by ráda příští rok ukončila svou aktivní kariéru a předala funkci gestora někomu mladšímu, nejlépe ženě, ale na CDV je velká fluktuace lidí a je tak obtížné nalézt vhodnou náhradu. Ing. Bureš vzhledem k výraznému zpoždění jednání stručně sdělil, že WG 12 již všechny projekty dokončila a nyní hledá novou náplň. Ing. Frič seznámil přítomné s tím, že po dlouhých jednáních vznikla Národní platforma pro kriminalitu vozidel pracující v několika pracovních skupinách pod koordinací MV ČR. Po jednání dále sdělil, že činnost pracovní skupiny byla znovu aktivována a očekávají se možné 2 nové pracovní položky. Ing. Stárek informoval přítomné o situaci ve WG 15, eCall, která díky podpoře Evropské Komise dala vznik několika novým položkám. Ing. Řehák se vyjádřil k obrovskému množství nových položek, které ve skupině CALM vznikají (15 jen za rok 2008).

ZÁVĚR 10:	Gestoři by měli uvažovat o personálním posílení svých NAT a nalezení adekvátních zástupců.
------------------	---

II. Národní plán přejímání EN a ISO v telematice: projekt STANDARD

9. Výsledky projektu STANDARD za rok 2008 a plán prací na rok 2009

Vzhledem k pokročilé době byly další body projednány jen ve stručnosti. Komise na závěr schválila finanční plán projektu a Ing. Večerka seznámil přítomné s výsledky projektu STANDARD za rok 2008. Bylo vyhotoveno 73 extraktů z celkového počtu 140 a gestoři podle rozpisu ve zprávě projektu STANDARD mají za úkol zpracovat zbylé extrakty ve dvou etapách, do konce února 2009 a do konce května 2009. Na jarním zasedání se také bude vyhodnocovat zařazení jednotlivých norem podle znalostního systému, který předložil SILMOS ve zprávě projektu STANDARD. Gestoři se se znalostním systémem seznámí a podle přiloženého formuláře vyplní požadované údaje u jim svěřených norem a takto vyplněné formuláře také odevzdají na SILMOS do konce února 2008.

Pro nedostatek času nebyly vyhodnoceny ani výsledky v oblasti e-learning. Ing. Pliška ve spolupráci s Mgr. Bártou zpracovali první dvojici e-learningových prezentací normy CEN ISO/TS 14907-1, a Bárta dále zpracoval první návrh metodiky pro zpracování e-learningové prezentace – vše je součástí zprávy projektu STANDARD.

ZÁVĚR 11:	Komise TNK 136 schválila výsledky projektu STANDARD za rok 2008. Gestoři si prostudují zprávu projektu STANDARD a dodrží harmonogram pro zpracování zbylých extraktů norem do února, respektive května 2008.
------------------	---

ZÁVĚR 12:	Gestoři si prostudují zprávu projektu STANDARD a do elektronického formuláře v xls rozeslaného spolu s tímto zápisem vyplní kategorie jim svěřených norem podle znalostního systému.
------------------	---

ZÁVĚR 13:	Součástí rozesílaného zápisu bude i ukázková e-learningová prezentace uvedené normy doplněná o animaci. Prosíme tímto gestory, aby si e-learningovou prezentaci vyzkoušeli, zda-li vše funguje a do březnového zasedání poskytli případné připomínky.
------------------	--

10. Příští zasedání – dvoudenní zasedání v NDIC Ostrava

Příští, jarní, zasedání bude netradiční; přítomní se dohodli, že zasedání bude dvoudenní s očekávaným příjezdem do 15:00 na místo konání, zasedací místnosti Národního dopravního informačního a řídicího centra NDIC v Ostravě ve dnech 4.3. až 5.3. 2009. Zasedání bude spojeno s prohlídkou NDIC a se společenským večerem. Bude vedena i konstruktivní diskuze nad zkušenostmi se znalostním systémem, proto ještě jednou prosíme o podrobné prostudování.

Zpracoval: Mgr. D. Bárta, Ing. I. Večerka

Kontrola: Prof. P. Příbyl, Ing. K. Urban

Příloha 1: Elektronický formulář v xls pro zařazení norem do kategorií podle znalostního systému.

Příloha 2: Ukáзка e-learningového zpracování normy CEN ISO/TS 14907-1.